

За закритих травм, із розмозженням тканин, до закінчення перших двох діб терапевтичного курсу спостерігали значне зниження больової реакції на пальпацію, зникнення гіперемії шкіри соска, зменшення або зникнення набряку тканин дійки. Для повного усунення патологічного процесу знадобилося в середньому 5 діб.

Під час лікування убердерміном інфікованих ран дійки (з переважною локалізацією в ділянці верхівки) спостерігали в перші дві доби терапевтичного курсу підсихання ранової поверхні, пригнічення розвитку гнійного процесу; в наступні дві доби відзначали ріст на поверхні здорових грануляцій, утворення рожевого епідермального обідка і ріст епідермального шару. Загоєння ран завершувалося через 7-8 діб, без утворення рубця.

УДК 619:618.3:636.7 (045)

Людмила КОРЕЙБА, канд. вет. наук, доцент;

Юлія ДУДА, канд. вет. наук, доцент;

Наталія АЛЕКСЄЄВА, канд. вет. наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

lyudkorFLK@gmail.com

ПОШИРЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПРОЯВУ ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У СТАТЕВИХ ОРГАНАХ КРОЛИЦЬ ЗА СПРОХЕТОЗУ, МІКСОМАТОЗУ І ПАСТЕРЕЛЬОЗУ

Патологія органів статеві системи кролиць – це група хвороб, що має системний чи інфекційний характер [1, 2, 5, 6].

Нерідко у кролиць у післяродовому періоді реєструють хвороби статевих органів (вульвіт) і молочної залози (мастит), викликані інфекційними захворюваннями, які можуть зумовити неплідність або навіть загибель. Бактеріальні інфекції та стрептококи передаються навіть під час коїтусу. Найбільш небезпечними є спірохетоз, міксоматоз і пастерельоз. Хвороби статевих органів викликають й бактеріальні інфекції, збудниками яких є стрептококи. Домашні кролики схильні до широкого спектру вірусних хвороб [4, 6].

Майже всі захворювання статевих органів кролиць можна визначити на ранніх стадіях. Регулярний і повний огляд тварин допомагає вчасно відстежити патологію та вжити необхідних заходів [3].

Мета наших досліджень полягала у проведенні аналізу поширення та вивченні особливостей клінічного прояву запальних процесів у геніталіях кролиць у разі захворювання інфекційними хворобами.

Результати наших досліджень свідчать про те, що серед кролиць поширеними є інфекційні хвороби (рис. 1), які зумовлюють специфічні запалення у статевих органах, а саме вульвіти та метрити.

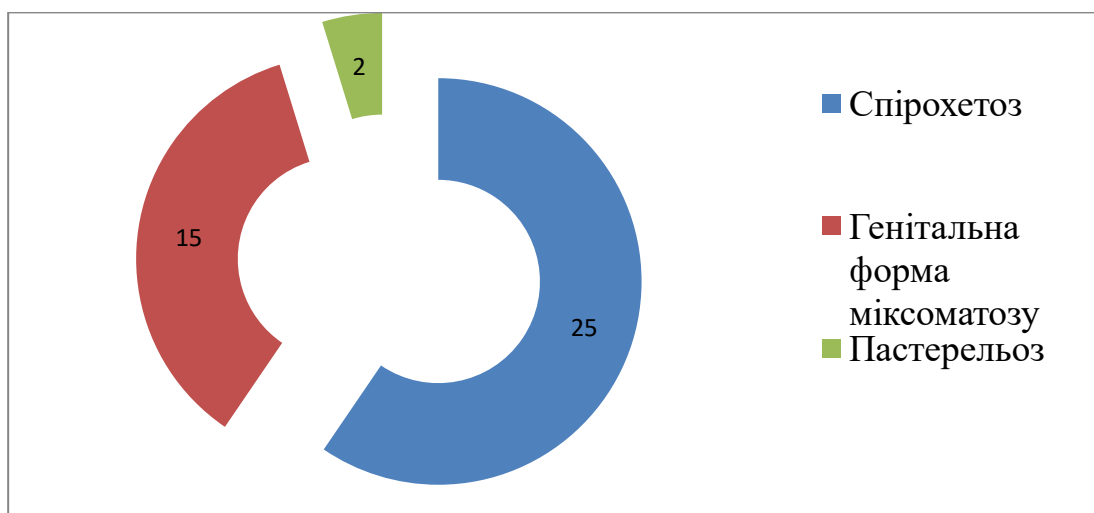

Рис. 1. Поширення інфекційних хвороб з проявом запалення статевих органів у кролиць, %

Класична форма спірохетозу починається з гіперемії і набряку великих соромітних губ (фото 1 і 2) з патологічними виділеннями із статевих органів. Запальний процес поширюється углиб краніальної частини піхви або на слизову оболонку прямої кишки і анусу. Крім того, він охоплює і волосяну частину тіла. У цьому разі на задній частині тулуба, поблизу статевих органів й анусу, з'являються сірувато-жовті утворення завбільшки від головки шпильки до горошини і більші, після видалення яких залишаються облісїлі ділянки та садна. Як результат закривається статеві щілина у самок. У хворих самок реєструють метрит, аборт, народження мертвих плодів чи загибель новонароджених кроленят.

Фото 1 і 2. Ознаки вульвіту за спірохетозу

За класичної форми міксоматозу в ділянці репродуктивних органів кролиць утворюються складки шкіри та драглисті набряки завбільшки 3-4 см (фото 3), що мають злякисний перебіг і зумовлюють 100 % загибель кролиць.

Пастерельоз – це інфекційне захворювання, що супроводжується септицемією за гострого перебігу та маститами й піометрою за підгострого і хронічного. Стінки матки хворих кролиць зазвичай розширені, а її порожнина наповнюється гноем (фото 4).

Фото 3. Драглисті набряки у кролиці за міксоматозу

Фото 4. Ознаки піометри у кролиці за пастерельозу

Пухлини-міксоми найчастіше локалізуються на зовнішніх статевих органах та в задньопроріжному отворі. Під час їх розтину виявляється слизова рідина. Хворі тварини пригнічені, відмовляються від корму, втрачають масу тіла, опускають вуха. Загальна температура тіла у кролиць підвищується до 41,5 °С. Загибель настає через 5-10 діб.

Отже, кролиці схильні до специфічних запальних процесів у репродуктивних органах через високе статеве навантаження. Найчастіше акушерсько-гінекологічна патологія (вульвіти, метрити, піометра, мастити) реєструється за спірохетозу, міксоматозу та пастерельозу і спричинює тривалу неплідність та загибель кролиць.

Список бібліографічних посилань

1. Дуда Ю. В., Корейба Л. В. Сезонна і вікова динаміка показників інвазованості кролів спірохетозом. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького: Серія «Ветеринарні науки»* / Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. 2021. Т. 23, № 104. С. 71–76.

2. Дуда Ю. В., Алексєєва Н. В., Корейба Л. В. Поширення інфекційних та інвазійних хвороб у кролів в умовах приватних господарств Дніпропетровської області. *Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. викладачів і здобувачів вищої освіти (м. Дніпро, 16-17 черв. 2022 р.) / Дніпровський ДАЕУ. Дніпро, 2022. С. 62–63.

3. Добробут кролів та його оцінка / Р. С. Шевчик, Ю. В. Дуда, Л. В. Корейба, В. В. Самойлюк. *Тваринництво сьогодні* : щоміс. наук.-практ. журн. 2020. № 7. С. 70–72.

4. Загальна епізоотологія / Б. М. Ярчук, П. І. Вербицький, В. П. Литвин [та ін.] ; за ред. Б. М. Ярчука, Л. Є. Корнієнка. Біла Церква, 2002. 655 с.

5. Особливості клінічного прояву генітальної форми спірохетозу у кролів / Л. В. Корейба, Ю. В. Дуда, Р. С. Шевчик, Я. Вагнер. *Теорія і практика розвитку вівчарства України в умовах євроінтеграції* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю ДДАЕУ 1922-2022 (м. Дніпро, 20-21 трав. 2021 р.) / Дніпровський ДАЕУ. Дніпро, 2021. С. 185–188.

6. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія. Київ : Вища освіта, 2002. 700 с.

7. Спірохетоз кролів / М. П. Прус, Ю. В. Дуда, Р. С. Шевчик, Л. В. Корейба. *Тваринництво сьогодні* : щоміс. наук.-практ. журн. 2020. № 6. С. 70–72.

УДК 636.2.09:618.19-002 (045)

Юрій ЖУК, канд. вет. наук, доцент кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин;

Руслан ЗАРІЦЬКИЙ, аспірант кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин

Національний університет біоресурсів і природокористування України
rus.zar17041995@gmail.com

ПОШИРЕНІСТЬ І ЧУТЛИВІСТЬ ЗБУДНИКІВ МАСТИТУ КОРІВ ДО АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ РЕЧОВИН НА МОЛОЧНО-ТОВАРНИХ ФЕРМАХ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми. Молоко жуйних тварин є традиційною сировиною для виробництва низки унікальних за своїм складом молочних продуктів. Багато з них можна класифікувати як функціональну їжу в різних географічних і соціальних регіонах. Проте нормативні документи Європейського Союзу зобов'язують виробників отримувати молоко лише від